

Vzpomínka

1.

očíma tehdy osmileté Květoslavy Havelkové, provdané Dvořákové,
která pochází z obce Zahájí a dnes žije v České Lípě

Byl duben 1945, blížil se konec války a příroda už se probouzela
ke životu. Na osudný 24. duben nikdy nezapomenou, vždyť právě
ten den nám všem - dýratelům malebné vesničky Zahájí, o život šlo.
Ráno jako obvykle jsme šli s bratrem a ostatními spolužáky do 2 km
vzdálené chroušické školy. Už při vcházení do Chroušic jsme na
rozcestí uviděli přicházel směrem od v. výjezda cely útrav vojáků „SS“,
odbočujících k Zahájí. Nic zlého jsme neušli. Odpoledne po vyučování
mám bylo divné, že s námi jde do Zahájí p. řidič učitel Pelant. Dovedl
nás až k vesnici, kde nás zastavil voják s namířenou puškou.

Báli jsme se a začali plakat. Tatínek řekl vojákovi, že jsme jejich děti,
ten nám ukázal na příkop a tam jsme si celé vystrašené sedli. Všichni
muži stáli u zdi Hlinkového domu pod namířenými zbraněmi,
ženy s malými dětmi zavíčené ve vedlejší Hladničkové stodole, obložené
balíky slámy, také pod dozorem čekaly na svůj osud. Ostatní vojáci
rabovali, vše co našli, hlavně jídlo a pítí, odnášeli do přistavených
nákladních aut. Viděli jsme, jak esesáci vedou zbitého p. Hlinku
i starostu p. Kamínka - ani on neušel ranám. Vedli je do domu
Hlinkových k výplechu, to jsme se dozvěděli později.

Asi tak k večeru přijel na koni od ml. Boleslavi velitel gestapa,
nařídil rozpustit občany a okamžitý odchod vojska směrem
k Boleslavi.

Byli jsme prochladi, hladoví a žízňiví, ale šťastní, že jsme se
svými rodiči. Domů jsme se báli, aby tam nevyšel ukrytý ještě
nějaký voják. Dobýlek a dvůřek běhal hladový po dvoře, nikde
nic doma nebylo k jídlu, vše sebrali. Na kanapi se válela rozbitá
ná harmonika „Heligonka“, také v ní něco hledali.

Teprve po čase mám rodiče vyprávěli o tom, jak tatínek ve stodole ukryval vysílačku i o partyzánech, o Oskaru Benešovi a jeho dvou ruských kamarádech a jak to všechno probíhalo. Právě ukrajinec radista Vyborov zjistil, že při ústupu zapoměl v táboře některací klíč a další dokumenty, které by měly pro obyvatelé obce nedoznané následky. Společně s O. Benešem a ruským partizánem se vrátili zpět do tábora pod Zahájí. Měli také kníže ústup, ostatním asi 13 partyzáním, kterým se ještě podařilo projít přes „Dolce“ směrem ke Hránce. Stačilo ještě odházel na radu Šinkovičů vše přebytečné, co jim přebářelo v ústupu - deky a batohy. Okruh obklíčení se však mezi tím spojil a tím těm nezbyvalo, než se bránit do posledního náboje, který při nechali pro sebe. V nerovném boji padli a rozrušení Němci pak ještě na mrtvé opakovali střelbu. Druhý den mrtvé partyzány odvezli na povozu na hřbitov do Choušic, kde pak byli faričem Mudrochem společně pohřbeni. Právě jsem se od svého manžela dozvěděla, že hned po pohřbu druhý den v 1 hod. v noci byla vidět skupina partyzánu, procházející Choušicemi ke hřbitovu s velkým věncem.

Po válce byl v obci Zahájí odhalen pomník k uctění jejich památky. Každý rok se u něho konají pietní vzpomínky. Tradičně je navštěvovat se jich zúčastňovala i distojnice čs. armády - manželka Oskara Beneše, velmi příjemná pani.

Dnes - téměř po 74. letech, kdy se opět pomalu blíží předjání - vzpomínám.

Při bylo rádky proto, že by události té doby neměly přicházet v zapomnění a také na počest těm padlým hrdinům, kteří za nás položili své životy.